

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen
(MPD)

BESLUT

1 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Habia Cable Production AB
Tierpsvägen 8
815 75 SÖDERFORS

Delgivningskvitto

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) till fortsatt och utökad produktion av kabel och kabelsystem - Habia Cable Production AB i Söderfors, Tierps kommun

BESLUT

Tillstånd

Länsstyrelsen meddelar Habia Cable Production AB (556094-2012) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att vid bolagets anläggning på fastigheten Söderfors bruk 1:77 i Söderfors, Tierps kommun, årligen tillverka kabel motsvarande en försilvring av högst 150 ton koppartråd per år samt en förbrukning av högst 150 ton nafta (industribensin) per år.

Vidare lämnas tillstånd till de om- och tillbyggnader samt installationer som redovisats i ansökan.

Tillståndet gäller tills vidare.

Ansökan om delbeslut enligt 22 kap 26 § miljöbalken (igångsättningsmedgivande) föranleder ingen vidare åtgärd från Länsstyrelsens sida.

Verksamheten klassificeras enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med **SNI-kod 31.3-1** (anläggning för tillverkning av elektrisk tråd eller kabel) med tilläggen **-y1** (elektrolytisk ytbehandling) och **-o2** (förbrukning av mer än 10 ton men högst 500 ton organiska lösningsmedel per år) - prövningsnivå B.

Återkallelse av tidigare beslut

Länsstyrelsen återkallar med stöd av 24 kap 3 § första stycket 6 miljöbalken tidigare av Länsstyrelsen meddelade tillstånd med villkor den 23 januari 1996 (dnr

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

2 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

2410-1869-95) och den 22 december 2000 (dnr 2410-5290-00). Länsstyrelsen återkallar vidare beslutet den 11 februari 1999 (dnr 2410-4850-97) om slutliga villkor.

Igångsättningstid

I enlighet med 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen att den med tillståndet avsedda verksamheten i de delar som fordrar byggnads- och installationsåtgärder skall ha satts igång före utgången av år 2003 annars förfaller tillståndet i dessa delar.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen godkänner med stöd av 6 kap. 9 § miljöbalken miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor för verksamheten

1. Om inte annat följer av övriga villkor skall verksamheten inklusive åtgärder för att begränsa vatten-, mark- och luftföroreningar samt andra störningar för omgivningen, bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angett eller åtagit sig. Sådana mindre ändringar av verksamheten som avses i 5 § tredje stycket förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd skall anmälas till tillsynsmyndigheten på sätt som anges i 22 § samma förordning.
2. Lagring av kemikalier, inklusive farligt avfall, skall ske inom tät, invallad och avloppslös yta. Invallningens uppsamlingsvolym skall minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym.
3. Förvaringsutrymme för kemikalier och/eller farligt avfall skall vara låsbart för att förhindra obehöriga tillträde. Farligt avfall skall förses med korrekt märkning i väntan på borttransport för slutligt omhändertagande.
4. Buller från verksamheten får som riktvärde*¹ inte överstiga följande nivåer utomhus vid bostäder:

Vardagar, kl 07-18	55 dB(A) ekv. ljudnivå
Kvällar kl 18-22 samt lördagar, söndagar och helgdagar, kl 07-18	50 dB(A) ekv. ljudnivå
Natttid, kl 22-07	45 dB(A) ekv. ljudnivå

För återkommande impulsljud eller hörbara tonkomponenter skall den ekvivalenta ljudnivån sänkas motsvarande 5 dB(A)-enheter jämfört med vad

som anges inom ovanstående intervall.

5. För utgående vatten från försilvringsanläggningen gäller följande begränsningsvärden.

Parameter	Riktvärde*
1	
Koppar	0,4 mg/l
Silver	0,1 mg/l
Cyanid, tot	0,4 mg/l
pH	7-9
Mängd utgående vatten	100 m ³ /år

6. Samtliga tork- och sintringsugnar vid PTFE-extrudering skall, så snabbt som det är praktiskt möjligt, anslutas till den nya luftreningsanläggningen (förbränningsväxlaren), och senast vid den tidpunkt när den utsläppta mängden nafta (industribensin), efter rening, är på en sådan nivå att utsläppet den närmast påföljande 12.månadersperioden kan beräknas överskrida 4 ton (summan av utsläppet efter katalysatorn och förbränningsväxlaren). Även spillhanteringen omfattas av detta krav.

Verkställighetsförordnande

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Utredning och föreskrift under en provotid

Länsstyrelsen uppskjuter med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken under en provotid fastställandet av slutliga villkor för utsläpp av flyktiga organiska ämnen, VOC, från verksamheten.

Habia Cable Production AB skall under provotiden genomföra följande utredningar.

- U1. Fastställa reningseffekt, tillgänglighet och emission från de reningsanläggningar som behandlar föroreningar i luft.
- U2. Inventera diffusa emissionskällor och utreda orsakerna till luktstörningar i omgivningen. Luktstörningarnas frekvens, omfattning och karaktär skall utredas liksom möjliga åtgärder för att förebygga luktstörningar.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

4 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

U3. Slag och mängder av föroreningar som släpps ut med kylvattnet till dagvattennätet.

Utredningarna med förslag till åtgärder och slutliga villkor skall lämnas till Länsstyrelsen senast den 1 juli 2003.

Till dess att Länsstyrelsen beslutar annat skall följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1. Utsläpp av nafta (industribensin) sammanlagt till luft från reningsanläggningarna får, som riktvärde*¹, uppgå till högst 4 ton per år, och som gränsvärde*², uppgå till högst 6 ton per år.

P2. Utsläpp av isopropanol får efter den 31 december 2001, som riktvärde*¹, uppgå till högst 1,5 ton per år.

P3. Loggning av temperatur i katalysatorn skall utföras.

*¹ Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids mer än tillfälligt, ålägger bolaget att vidta åtgärder så att villkoret inte överskrids och förhindrar att överskridandet upprepas.

*² Med gränsvärde avses ett värde som aldrig får överskridas.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Bolaget skall vidare fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön (26 kap. 19 § miljöbalken) samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Varje år före utgången av den 31 mars skall miljörapport inges till tillsynsmyndigheten (26 kap. 20 § miljöbalken). Miljörapporten skall utformas i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2000:13 om miljörapport för tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter.

Bolaget skall till tillsynsmyndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen samt utföra eller bekosta sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen (26 kap. 21 och 22 §§ miljöbalken).

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

5 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken skall avgift betalas årligen av den som bedriver miljöfarlig verksamhet.

Om bolaget tar i anspråk ett verkställighetsförordnande görs det på egen risk. Om en motpart överklagar och överklagandet vinner bifall kan bolaget bli skyldigt att utforma anläggningar m.m. utan hänsyn till vad som utförts med stöd av tillståndet och verkställighetsförordnandet.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Habia Cable Production AB meddelades den 23 januari 1996 (dnr 2410-1869-95) tillstånd enligt miljöskyddslagen för verkstadsindustri på fastigheten Söderfors bruk 1:77 i Tierps kommun. Tillståndet omfattade en produktion avseende försilvring av högst 150 ton koppartråd per år. I beslutet uppsköt Länsstyrelsen enligt 21 § miljöskyddslagen under en prövotid frågan om vilka slutliga villkor som skall gälla för hantering av förbrukade emulsioner och sköljvatten från färgning samt för utsläpp av nafta (industribensin) till luft.

Den 11 februari 1999 (dnr 2410-4850-97) meddelade Länsstyrelsen slutliga villkor avseende förbrukade emulsioner samt för utsläpp av nafta till luft. Utsläppet av nafta maximerades i slutligt villkor till högst 2 ton per år. Samtidigt (dnr 2410-5724-98) meddelade Länsstyrelsen tillstånd att i verksamheten förbruka högst 25 ton nafta per år.

Den 22 december 2000 upphävde Länsstyrelsen tillstånd meddelat den 11 februari 1999 (dnr 2410-5724-98). Istället meddelades ett nytt tillstånd (dnr 410-5290-00) att förbruka högst 40 ton nafta per år.

Ansökan med åtaganden och yrkanden

Habia Cable Production AB (nedan kallat Habia Cable) ansöker om tillstånd till fortsatt och utökad produktion av kabel och kabelsystem vid Habia Cables anläggning på fastigheten Söderforsbruk 1:77 i Tierps kommun. Habia Cable yrkar att få försilvra maximalt 150 ton koppartråd samt att förbruka upp till 150 ton nafta (industribensin) per år.

Vidare hemställer Habia Cable om igångsättningsmedgivande för att kunna påbörja förberedande arbeten avseende:

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

6 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

- Utbyggnad av produktionslokaler för att rymma produktionsutrustning för PTFE-extrudering och förtunning. Samt nytt blandningsrum och lager för nafta.
- Förberedande arbeten och installationer för ny reningsanläggning i enlighet med ansökan. För bränsleförsörjning av reningsanläggningen ansöks även om igångsättningsmedgivande för gasolanläggningen.

Skälet till att Habia Cable söker igångsättningsmedgivande är att man riskerar att tappa marknadsandelar om man inte kan förbereda och påbörja utbyggnaden.

Dessutom yrkas verkställighetsförordnade.

Habia Cable yrkar på följande slutliga villkor:

- En ny reningsanläggning för utsläpp av industribensin till luft skall byggas.
- Till ny reningsanläggning skall så snart som möjligt anslutas emissionspunkter från förtunningslinjer.
- Utsläpp av sköljvatten från försilvringslinjen skall som riktvärde hålla högst 0,4 mg/l cyanid, 0,4 mg/l koppar och 0,1 mg/l silver.

Habia Cable åtar sig följande skyddsåtgärder:

- Installation av ny reningsanläggning för förbränning av lösningsmedel av typ MegTec som kompletteras med s.k. Puff Cleaner för att ytterligare öka reningsanläggningens verkningsgrad.
- Nyinstallerade PTFE-ugnar ansluts till reningsanläggningen omgående. Befintlig katalysator nyttjas för äldre PTFE-ugnar. Äldre PTFE-ugnar ansluts till ny reningsanläggning successivt.
- Punktutsug från spillhanteringen ansluts omgående.
- Corona stationerna avses vara anslutna till reningsutrustning senast den 31 december 2002.
- Förtunningslinjerna ansluts till ny reningsanläggning senast den 31 december 2001.
- Ett nytt kontrollprogram för egenkontrollen arbetas fram i samråd med tillsynsmyndigheten och anpassas till Habia Cables miljöledningssystem. Ett förslag till kontrollprogram inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter tillståndsbeslutet i ärendet.
- Förstagångsbesiktning genomförs då ny reningsanläggning körts igång och senast 6 månader efter tillståndsbeslut i ärendet. Besiktningen kommer att omfatta mätning av emissioner från ny reningsanläggning och befintlig katalysator samt bullermätning. Besiktningen skall även omfatta journalföring, avfallshantering och avsyning av hela verksamheten och utformas i samråd med tillsynsmyndigheten.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

7 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Yrkande om prøvotid

Habia Cable yrkar att under en prøvotid om två år utreda emissionen från den nya reningsanläggningen. Även frågan om reningen av naftautsläppet från de befintliga PTFE-ugnarna avses utredas. Avsikt är att hitta en helhetslösning. Under samma tid utförs en inventering av diffusa emissionskällor och orsaker till luktstörningar i omgivningen. Utredningarna avses utförs i samråd med tillsynsmyndigheten. Resultatet av utredningarna rapporteras till Länsstyrelsen med förslag på slutliga villkor.

Följande provisoriska föreskrifter föreslås under prøvotiden:

- Verkningsgraden på ny reningsanläggning för VOC ska under prøvotiden vara lägst 97% som timmedelvärde och riktvärde vid besiktningsmätning.
- Verkningsgraden på befintlig katalysator ska så länge den är i drift vara lägst 95 % som timmedelvärde och riktvärde vid besiktningsmätning.
- Loggning av temperatur i katalysatorn införs för att förbättra egenkontrollen.

Samråd

Tidigt samråd har skett med Länsstyrelsen, Bygg- och miljökontoret Tierps kommun och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samråd med enskilda har skett genom brevtuskick till boende inom ett avstånd av 300 meter från verksamheten. Länsstyrelsen har genom beslut den 19 september 2000 beslutat att den planerade ändringen av verksamheten medför betydande miljöpåverkan. Utökad samråd har därefter genomförts. Ett samrådsmöte hölls den 19 oktober 2000.

Ärendet handläggning

Ansökan kom in till Länsstyrelsen den 27 februari 2001. Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen har kungjorts den 27 april 2001 i Upsala Nya Tidning och i Arbetarbladet.

Länsstyrelsen har genomfört remissförfarande med Kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden i Tierps kommun, samt med Arbets- och miljömedicin, Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Sökanden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de yttranden och remissvar som inkommit och vad som i övrigt tillförts ärendet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

8 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Av ansökningshandlingarna och vad Habia Cable i övrigt har angett i ärendet har bl.a. följande framkommit.

Allmän orientering

Verksamheten bedrivs i samma lokaler sedan början av 1980-talet. Befintliga tillstånd meddelade enligt miljöskyddslagen och miljöbalken omfattar byggnadsdelar på ca 8 400 kvm. Nu sökt tillstånd innebär tillkommande byggnadsdelar omfattande 2 500 kvm på anläggningens södra sida (bl.a. produktionslokaler för PTFE-extrudrar och förtenningslinjer) och 300 kvm på norra sidan (utlastning). Samtliga anläggningsdelar avses tas i drift senast vecka 17 år 2001.

Vid Habia Cable sker tillverkning av kabel i följande produktionssteg.

- Försilvring och dragning av försilvrad koppartråd
- Slagning av tråd till mångtrådig ledare
- Isolering av ledare
- Märkning av ledare
- Kabling och skärmning av isolerade ledare
- Isolering av kablade och skärmade produkter
- Avdelning för kabelsystem

Produktionen vid anläggningen kommer inte att påverka luftkvalitén så att någon miljökvalitetsnorm överskrids.

Verksamheten understiger den undre kravnivå som anges i lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Drifttider

PTFE-extruderingen sker idag i 4-skift. I övriga delar av produktionen sker driften i 3- eller 4-skift. I framtiden kan eventuellt drifftiden komma att utökas med produktion även under helger. Transporterna till och från anläggningen kommer i viss mån att öka. Lastning och lossning kommer att ske under dagtid, vardagar.

Lokalisering och planläge

Fastigheten Söderfors bruk 1:77 är belägen längs Elementvägen som ansluter till Tierpsvägen och väg 292 mellan Söderfors samhälle och Tierp. Närmaste bostäder är belägna ca 100 m sydöst om Habia Cables anläggning. Ca 100 m norr om Habia Cable finns ett kapell och norr om detta vidtar bostadsbebyggelse. Omgivningarna består huvudsakligen av skogsmark.

Området där Habi Cables verksamhet är lokaliserad är detaljplanelagt. På fastigheten tillåts endast industriverksamhet. Området är redovisat som arbetsområde i Översiktsplan 90 för Tierps kommun.

Produktion

Försilvring

Viss del av den koppartråd som används i Habia Cables produktion försilvras i egen anläggning. Beläggningen sker på elektrolytisk väg med silvercyanidlösning. Processen inleds med rengöring med hjälp av ultraljud och betning med lut. Efter rengöring och betning passerar tråden ett antal sköljsteg. Därefter vidtar den elektrolytiska försilvringen som följs av ytterligare sköljning och till sist en neutralisering. Sköljarna är utformade som motströmssköljar för att spara vatten. Produktionen var under åren 1998 och 1999 100 ton per år och under år 2000 ca 70 ton.

Utsläpp samt mängden farligt avfall från försilvringsanläggningen:

	1998	1999	2000
Cyanid, g/år	9	10	4
Silver, g/år	8	8	1
Koppar, g/år	22	24	10
FA cyanidavfall, kg	14	372	970
FA dragolja, kg	5 200	2 900	3 300

Dragning och slagning av tråd

Efter försilvringen dras tråden till lämplig dimension. Smörjmedel vid dragningen är en oljeemulsion. Nästa del i produktionen utgörs av tillverkning av mångtrådiga ledare genom sammanläggning av ledare.

Isolering av ledare

Isolering av ledare och kabel sker med ett antal olika metoder. I denna del sker beläggning med tejper eller med olika termoplast. Denna del av produktionen kommer att ske på samma sätt som tidigare men volymerna bedöms komma att öka med upp till 20 % per år.

Isolering av ledare (PTFE-track)

Plastmassan bereds av PTFE-pulver som blandas med nafta i ett särskilt blandningsrum. Beredningen placeras i tuber anpassade för extruderingsmaskinerna. I maskinen pressas PTFE-massan ut och belägger den oisolerade ledaren. Därefter torkas kabeln i en torkugn varvid naftan avgår. Efter torkning

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

10 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

sintras det i en sintringsugn placerad efter torkugnen. Efter torkning och sintring spolas kabeln (core) upp på rulle.

Idag finns 8 extrudrar för PTFE. Vid fullt utbyggd produktion bedömer Habia Cable att man kommer att behöva en kapacitet motsvarande ca 30 st extrudrar av nuvarande storlek. Habia Cable bedömer att naftaförbrukningen inom en tioårsperiod kommer att öka till ca 150 ton/år.

Skärmning av core

Efter plastisolering stickas en strumpa av silverbelagd koppartråd på kabeln som skärm. En viss del av produktionen förtennas därefter i en särskild line. Efter förteningen beläggs kabeln med en termoplast genom extrudering. Vid full produktion bedömer Habia Cable att ca 13 förtenningslinjer i 3 eller 4 anläggningar kommer att krävas.

Märkning av kablar och ledare

Märkning av kablar och ledare är ofta ett kundkrav. Detta sker med bläckstråleteknik. För att åstadkomma god vidhäftning på plasten måste ytspänningen sänkas. Detta kan ske antingen genom flamning med gasol eller genom att ytan oxideras av en högspänningsurladdning mellan två elektroder (sk. corona). Habia Cable har under år 2000 övergått till en teknik där högspänningsurladdningen sker i luft. En övergång till denna teknik kommer att genomföras stegvis i hela produktionen vilket medför att på sikt totalt ca 20 st coronastationer kommer att krävas.

Tvärförnätning av kabel

Habia Cable avser att komplettera verksamheten i Söderfors med utrustning för tvärförnätning av kablar. Idag sker detta hos underleverantörer i Tyskland och England. Principen är den att med hjälp av elektronaccelerator generera en riktad stråle i syfte att tvärförnäta aktuell polymer för att få bättre termisk och kemisk stabilitet. Utrustningen beräknas vara i full produktion år 2005.

Resursförbrukning

Råmaterialet för kabelproduktionen kan delas in i tre huvudgrupper; PTFE, övrig plast samt ledarmaterial. Det spill som uppstår går huvudsakligen till återvinning. Det pågår inom Habia Cable utveckling av metoder för att reducera mängden spill och höja kapaciteten på befintliga maskiner.

Grupp	Förbrukning år 2000	Förbrukning år 2010 enligt ansökan
PTFE	160 ton	800 ton
Övrig plast	308 ton	Max 20 % ökning per år
Ledarmaterial	552 ton	Max 20 % ökning per år

Kemiska produkter

I verksamheten används drygt 400 olika kemiska produkter. Ett antal av dessa innehåller ämnen som finns med på Kemikalieinspektionens OBS- eller begränsningslista. Dessa är exempelvis bly eller blykromat, krom- och kopparföreningar, isocyanater, cyanider och ftalater. De flesta finns i kemiska produkter för färgning av olika plaster och används i mindre kvantiteter.

Energi och bränsle

Energitillförseln till anläggningen består av elenergi. Under år 2000 var elförbrukningen ca 5 200 MWh. Vid full produktion har förbrukningen beräknats till 7 500 MWh. Möjlighet finnas att återvinna energi från den nya luftreningsanläggningen. I dagsläget bedömer inte Habia Cable det som ekonomiskt intressant att investera i en återvinning.

Avfallshantering

Avfallet från PTFE-extruderingen utgörs främst av PTFE/Naftaspill från extruderingsmaskinerna. Avfallsmängden ökar proportionellt med produktionen. Utan ytterligare åtgärder beräknas spillet från PTFE-extruderingen att uppgå till ca 7 % av använd mängd.

Av nedanstående tabell framgår avfallsmängderna de senaste åren:

	<i>Hantering</i>	<i>1998</i>	<i>1999</i>
Kabelskrot	Återvinning	87 ton	115 ton
Blandskrot	Återvinning	11 ton	12,3 ton
Plast	Delvis återvinning	14 ton	12 ton
Blandat deponiavfall	Deponi	-	2 875 m ³
Oljeavfall	Farligt avfall	5,2 ton	2,9 ton
Lösningsmedelsavfall	Farligt avfall	3,5 ton	2,7 ton
Surt eller basiskt avfall	Farligt avfall	0,4 ton	1,9 ton
Cyanidhaltigt avfall	Farligt avfall	0,02 ton	0,4 ton

Utredna alternativ i miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöeffekterna relateras i miljökonsekvensbeskrivningen till det så kallade nollalternativet. Nollalternativet beskriver dagens förhållande det vill säga en produktionsnivå enligt gällande tillstånd vilket medger en produktion motsvarande en förbrukning av 40 ton nafta och en emission av 4 ton per år.

Alternativ lokalisering

Habia Cable opererar på en global marknad. Habia Cable har tillverkning i Tyskland och har under hösten startat tillverkning i Kina. I framtiden ser man en

utveckling som kan innebära produktion i ytterligare fler länder. Vid Habia Cables tillverkningsenhet i Tyskland tillverkas liknande produkttyper som i Söderfors. En alternativ lokalisering vore därför en flyttning av tillverkningskapacitet till denna enhet. Habia Cable anser dock att denna lösning varken av produktionstekniska eller miljömässiga skäl är att föredra. Då större delen av produktionen inte kommer att ändras och verksamheten idag bedrivs i för ändamålet lämpade lokaler bedöms en ny lokalisering ej vara miljömässigt motiverad eller skälig. Med de åtgärder som planeras för att minska påverkan på omgivningen bedöms nuvarande lokalisering vara lämplig både ur produktions- och miljöhänsen.

Alternativ utformning

De förändringar som sker i verksamheten berör i första hand extrudering av PTFE vilket medför en ökad användning av nafta. Övriga delar av produktionen kommer fortsättningsvis att ske på samma sätt som tidigare varför några alternativ ej redovisas för dessa delar.

De alternativ som övervägts inför tillståndsansökan kan delas in i följande huvudgrupper:

- Utbyte av nafta till annat mindre miljöstörande lösningsmedel.
- Katalytisk förbränning.
- Kondensering av nafta från torkugnar
- Termisk förbränning

Utbyte av nafta

Habia Cable har utrett möjligheten att byta ut naftan mot något miljömässigt bättre alternativ. Resultatet av undersökningen är att det enda ämne som idag kan ersätta naftan är ett fluorkolväte som varken miljömässigt eller kostnadsmässigt är att föredra.

Katalytisk förbränning

Habia Cable har sedan år 1999 en katalysator levererad av Katator AB. Katalysatorn hanterar uppkomna gasflöden från torkugnarna efter PTFE-linjerna. Habia Cables drifterfarenheter av katalysatorn är blandade. Leverantörens garanterade reduktionsgrad på 95 % reduktion har inte kunnat hållas annat än under kortare perioder.

Utkondensering av naftan

Alternativet att kondensera ut naftan ur torkgaserna har studerats i en utredning som utfördes av Diagnostec år 1998. Resultatet av utredningen visar att tekniken kan vara av visst intresse om naftan kan återanvändas. En förutsättning är dock att flöden från torkugnarna reduceras kraftigt och att lösningsmedelskoncen-

trationerna i torkgasen uppkoncentreras från nuvarande storleksordning på 1 g/m³ till 10-20 g/m³.

En förutsättning för att tekniken skall vara intressant är att naftan kan återanvändas i processen. Det är idag osäkert om detta skulle vara möjligt. För att tillförsäkra en jämn och hög produktkvalitet krävs en hög renhet på naftan. Detta medför att det sannolikt krävs en långtgående rening av naftan vilket i sin tur medför stora kostnader. Då tekniken i denna process veterligen ej prövats på denna applikation bedöms den inte som skälig ur ett Best Available Technology-perspektiv. Då tekniken ej kan lösa problemet med emissioner från punktutsgug och förtennings-linjer har detta alternativ valts bort.

Termisk förbränning

En väl utprovad teknik är termisk förbränning i en rekuperativ förbränningsväxlare. Ett stort antal anläggningar finns installerade i Sverige. Vid de ingående halter till anläggningen som bedöms bli fallet vid Habia Cable kommer anläggningen under större delen av drifttiden att vara autoterm dvs. förbränningen sker utan tillsatsenergi. Tillsatsenergi kan antingen vara el eller gasol. I dagsläget bedöms gasol vara den bästa lösningen för Habia Cable. Tilltänkt leverantör garanterar en reduktionsgrad på 97 %. Med kompletterande utrustning kan reduktionsgraden enligt leverantören nå 99 %. Tekniken är flexibel så att både processgaser från tork- och sintringsugnar samt punktutsgug från spillhantering och förtenningslinjer kan ledas till anläggningen. Denna möjlighet att reducera lösningsmedelsemissionerna både från ugnar och punktutsgug gör att tekniken anses som bäst lämpad för Habia Cable trots en relativt hög investeringskostnad.

Miljö- och hälsopåverkan samt skyddsåtgärder

Emissioner till luft

Från verksamheten erhålls utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) främst i form av nafta (industribensin) från torkning av plastmassa för beläggningen av ledare. Viss avgång sker dessutom från beredning, extrudering och uppkommet spill. Vidare avgår isopropanol från förtenningslinjen.

Från coronaanläggningarna sker utsläpp av ozon.

Tvärförnätningsutrustningen genererar en mindre mängd ozon som beräknats till ca 5 kg/år vid full drift motsvarande 7 000 h per år.

Nafta (industribensin)

Huvuddelen av naftan avgår i torkugnarna och en viss del från sintringsugarna. Från torkugnarna sugas idag luften till en katalysatoranläggning där merparten av naftan oxideras genom katalytisk förbränning till koldioxid och vatten. Mindre

mängder kan avgå diffust från beredningen (blandning av PTFE-pulver och nafta). Detta avleds idag via allmänventilationen. Vid extruderingen uppstår ett spill av PTFE/naftablandning på ca 7 % av använd mängd. Spillet hanteras sedan oktober 2000 i täta behållare och omhändertas av Ragn-Sells som farligt avfall. Habia Cable undersöker alternativ hantering där materialet (PTFE) kan återanvändas. För att hantera naftaavgången planeras för särskilda behållare försedda med punktutsug där spillet placeras. Punktutsugen ansluts till förbränningsväxlaren.

Isopropanol

Isopropanol används som fluss- och tvättmedel vid förtenningslinjen. Viss del av detta avgår till luften via allmänventilationen. VOC-emissionen mättes den 27 januari 2000. Totalkolvätehalten uppgick vid mättillfället till 444 mg C/m³ ntg vilket vid aktuellt gasflöde motsvarar 0,37 kg/h. För att minska avdunstningen vid flussningsprocessen har baden försetts med lock. Då produktionen av förtennad kabel kommer att öka medför det en ökad användning av isopropanol. Inom en tioårsperiod bedömer man att den årliga användningen kan uppgå till i storleksordningen 60 ton. Genom att förtenningslinjerna ansluts till reningsanläggningen bedöms emissioner till luft vid 13 linjer och en användning av ca 60 ton isopropanol per år uppgå till ca 0,5-1,5 ton.

Ozon från coronaanläggning

För att sänka ytspänningen på plasten för att möjliggöra märkning avser Habia Cable att på sikt investera i 30 st sk. coronaanläggningar. Ozonen produceras då kabelns plastisolering oxideras i en högspänningsurladdning i luft. Enligt beräkning baserad på uppgifter från leverantören uppgår ozonproduktionen till mellan 8 och 12 g per drifttimma per station. Vid 30 coronastationer i drift ger det 0,24 - 0,36 kg per drifttimma eller ca 1 ton per år. Genom installation av koladsorbenter i anslutning till coronastationerna reduceras ozonemissionen med mer än 99 % enligt uppgift från leverantör. Med denna reduktionsgrad bedöms emissionen från coronastationerna som försumbar.

Habia Cable har undersökt möjlighet att införa lasermärkning. För de plastkvaliteter som i dag används är en övergång ej möjlig.

Möjliga försiktighetsåtgärder

Genom att ansluta utsugen från förteningen till förbränningsväxlaren kan emissionerna av isopropanol reduceras med 97 %.

Genom processförändringar tidigare i produktionskedjan är idag godset så pass rent att tvättsteget före flussningen kan undvikas.

För PTFE-extruderingen ansluts i ett första steg de nya tork- och sintringsugnar och punktugsug från spillhantering till den nya förbränningsväxlaren. Befintlig katalysator behålls för de redan tillståndsgivna tork- och sintringsugnarna. Efter en igångkörningsperiod kan även dessa kopplas in på förbränningsväxlaren. Katalysatorn kan då ställas av. Det är mycket svårt att göra en bedömning när samtliga PTFE-ugnar är inkopplade mot den keramiska bädden. Habia Cables avsikt är att samtliga ugnar skall genomgå den bästa och effektivaste reningen. Marknadssituationen medför dock att osäkerhetsfaktorn är stor. Habia Cable föreslår därför att föreslagen provotid (2 år) används för att finna en helhetslösning för PTFE-ugnarna.

Genom processoptimering i extruderingen kan mängden spill komma att minska något. Vid en årlig använd mängd av 150 ton nafta beräknas ca 140-145 ton avgå via tork- och sintringsugnar. Resterande 5-10 ton avgår främst från spillet som uppkommer vid extruderingen. Genom införande av punktugsug från spillhanteringen tillförs detta till förbränningsväxlaren. Den nafta som eventuellt finns kvar i spillet får därefter hanteras så att oönskad avgång ej sker. Om den totala mängden nafta tillförs förbränningsväxlaren blir den årliga naftaemissionen 4,5 ton. Till detta kommer emissionen av isopropanol. Vilka emissioner som är möjliga att uppnå får visas av en provotidsutredning. Habia Cable åtar sig att komplettera förbränningsväxlaren med en s.k. Puff Cleaner vilket kan höja reduktionsgraden ytterligare. Vilken reduktionsgrad som kan nås långsiktigt bör utredas under en provotid.

Miljö- och hälsokonsekvenser pga. emission av VOC och ozon

Lukttröskelvärden för VOC är svåra att bestämma då olika personer känner lukt vid olika koncentrationer. I litteraturen (IVL och Naturvårdsverket) finns dock de uppgifter som redovisas nedan.

För omgivningsluft redovisar IVL riktvärden med värdena för arbetsmiljö som grund och som är korrigerade med en säkerhetsfaktor på 100-1000.

	<i>Lukttröskel</i> (mg/m ³)	<i>NGV¹</i> (mg/m ³)	<i>KTV²</i> (mg/m ³)	<i>RV³</i> (mg/m ³)
Isopropanol	1- 10000	350	600	0,37-3,7
Alifatnafta	100-1600	-	-	-
Heptaner	Ca 200-930 ,	800	1200	0,8-8,0

¹ NGV: Nivågränsvärde (8 timmars medelvärde)

² KTV: Korttidsvärde (15 min medelvärde)

³ RV: Omgivningshygieniska riktvärden (dygnsmedelvärden)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

16 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Alifatiska kolväten (heptan, n-heptan, alifatnafta) är i rent tillstånd klara vätskor med karakteristisk lukt och goda fettlösande egenskaper. För n-heptan har enligt IVL sju luktröskelvärden mellan 100 och 1 600 mg/m³ angivits.

Isopropanol har en luktröskel 1-1 000 mg/m³ och kan vid förtäring och eventuellt vid inandning av höga doser ge huvudvärk, trötthet, illamående och yrsel.

För att ge en uppfattning om vilka halter som kan komma att uppträda vid en ökad produktion har en enklare spridningsberäkning gjorts. Baserat på en nafta-förbrukning på 150 ton per år och ca 7 000 drifttimmar per år ger detta ett ingående flöde på ca 21 kg/h. Under normal drift varierar ingående halten beroende på hur många linjer som är i drift. För spridningsberäkningen har valts en emission på 30 kg/h eller ca 6 g/m³. Med en reduktionsgrad på 97 % ger detta en emission på 180 mg/m³ eller 0,9 kg/h. Denna utsläppsnivå ger en högsta beräknad omgivningskoncentration på ca 12 µg/m³ som uppkommer på läsidan ca 200-500 m från utsläppskällan. Halten understiger både angivna halter för luktröskel och riktvärde för omgivningsluft.

Störst risk för luktstörning föreligger NÖ och S om Habia Cables anläggning. Då spridningsberäkningen visar halter betydligt under luktröskelvärdena är dock risken för lukt liten. Luktstörning kan uppkomma under kortare tider beroende på för tillfället rådande vindförhållanden och driftförhållanden. Idag förekommer luktstörning i omgivningen under vissa tider. Det är oklart om detta hänger samman med driftproblemen i katalysatorn eller om det har andra orsaker.

Ozon har i höga halter en irriterande verkan på ögon och slemhinnor. Vissa material t ex gummiprodukter bryts ner av ozon. Ozon har dessutom en negativ effekt på växtligheten. Ozon bildas genom reaktioner i atmosfären mellan flyktiga organiska kolväten (VOC) och kväveoxider under inverkan av solljus.

Av resultaten i IVL:s rapport "Miljöeffekter av lösningsmedel - underlag till åtgärdsstrategi" kan man utläsa att halveringstiden i atmosfären för heptan (vilket är en av beståndsdelarna i naftan) är 2 dygn. Detta innebär att påverkan blir lokal och regional. För isopropanol är halveringstiden 3 dygn. För alkaner (heptan, oktan m.fl.) anges i IVL:s rapport medeltillskottet för 0-2 dygn till ca 0,2 kg O₃ per kg emitterat ämne. För 0-4 dygn har medeltillskottet beräknats till 0,7-1,2 kg per kg emitterat ämne. För n-heptan anges ett halttillskott+deposition för 0-4 dygn på 1,13 kg O₃ per kg emitterat ämne. Om denna siffra används för att ge en storleksordning på ozonbildningen vid en emission på 4,5 ton ger det 5,1 ton/år.

För isopropanol anges medeltillskottet för 0-4 dygn på motsvarande sätt som för

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

17 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

n-heptan till 0,442 kg O₃ per kg emitterat ämne. Beräknad ozonbildning vid en emission av 1,5 ton/år blir då ca 660 kg/år. Det bör särskilt betonas att denna beräkning endast är en grov uppskattning för att ge en storleksordning av ozonbildningen. Det bör också betonas att bildningen sker successivt under ett antal dagar varför bidraget sprids över ett större område än vad som skulle ske vid utsläpp av ozon från en punktkälla.

Övriga ozonproducenter är de coronastationer som kommer att installeras. Genom att förse dessa med rening bedöms den årliga emissionen från denna del att vara i storleksordningen 10 kg.

Övriga emissioner till luft

Från förtenningslinjen emitteras förutom VOC även en mindre mängd tenn och stoft. En stoftmätning i utgående kanal från förtenningslinjen har utförts. Denna visade på en stofthalt på <1 mg/m³ ntg och en tennhalt på ca 8 µg/m³ ntg. Räknat som stoft- respektive tennflöde innebär det idag ett årligt utsläpp av ca 23 g tenn och 2,7 kg stoft.

Genom att förtenningslinjerna ansluts till förbränningsväxlaren kommer huvuddelen av stoft och tenn emissionen från produktionslinjen att avskiljas. Därmed bedöms emissionen av tenn och stoft från förtenningslinjerna att bli försumbar.

Förutom ozon producerar tvärförnätningssystemet en mindre mängd NO_x. Vid fullt produktionsutnyttjande beräknas utsläppen uppgå till ca 20 kg/år.

Emissioner till mark och vatten

Den ökade produktionen innebär ingen förändring från dagens nivå avseende emissioner till mark och vatten. Det avloppsvatten som uppkommer i verksamheten förutom sanitära avlopp utgörs av sköljvatten från försilvringsanläggningen och kylvatten från kylning av extruderings- och dragmaskiner.

Sköljvatten

Sköljvatten från försilvringsanläggningen neutraliseras till mellan pH 7-9 innan det bräddar till en tvåkammarbrunn för slamavskiljning. Provtagning på sköljvattnet sker idag en gång per månad och analys sker av cyanid, koppar och silver. Dessutom mäts pH-värdet genom stickprov. Dessutom finns pH-mätare för registrering av pH-värde kontinuerligt.

Tillsynsmyndigheten har fastställt riktvärden för koppar (0,4 mg/l), silver (0,1 mg/l) och för cyanid (0,4 mg/l). Vid normal drift i försilvringsanläggningen kan

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

18 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

dessa riktvärden innehållas. Beräknat på årligt flöde ger det en emission av ca 34 g koppar och cyanid samt ca 9 g silver som infiltreras i markbädden.

Kylvatten

För kylning av extruderings- och dragmaskiner används kylvatten. Till kylvattnet tillsätts en kemikalie för pH-justering och korrosionshämmning. Systemet är försett med mekanisk rening med bandfilter. Från systemet sker viss avledning till dagvattennätet. Vilka volymer det rör sig om är svårt att bedöma då någon separat mätning för kylvattensystemet ej finns. Den kemikalie som för närvarande används avses bytas till en ny produkt. Den innehåller bl.a. fosfat och zink.

Buller

Produktionsökningen bedöms inte innebära någon förändring avseende buller. En rökgasfläkt till förbränningsväxlaren tillkommer som eventuellt kan ge upphov till buller. Drifttiden kommer inte att ändras utan produktionen ökas genom investering i fler extruderingsmaskiner. Transporterna till och från anläggningen kommer i viss mån att öka. Lastning och lossning kommer att ske under dagtid, vardagar.

Naturvårdsverkets allmänna råd för externt industribuller från befintlig industri bör även gälla för Habias verksamhet (gäller vid bostäder).

Dag (kl 07-18)	55 dB(A)
Kväll (kl 18-22)	50 dB(A)
Natt (kl 22-07)	45 dB(A)
Sön- och helgdagar (kl 07-18)	50 dB(A)

Hittills har inga bullerklagomål kommit till Habias kännedom. Produktionsökningen innebär ingen förändring som föranleder någon åtgärd vad avser buller.

Kemikaliehantering

Genom att ett nytt blandningsrum med lager för nafta byggs kommer hanteringen av nafta att förenklas mot nuvarande hantering. I det nya blandningsrummet kommer den manuella hanteringen av fat att minimeras genom att naftan pumpas från lagerrummet till blandningsrummet. Hanteringen sker huvudsakligen i kärl med lock varför emissionen till luft bedöms bli liten. Blandningsrummet förses med punktutsug som ansluts till förbränningsväxlaren. Vid en genomgång av diffusa emissionskällor enligt vad Habia Cable åtagit sig under provotiden, kommer även denna potentiella källa att undersökas.

Miljökonsekvenserna från kemikaliehanteringen utgörs främst av risken för att spill och läckage av nafta tillförs mark eller vatten. Hantering medför också risk

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

19 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

för brand. Inför en eventuell förändrad hantering som medför att större mängder lagras inom området bör en riskanalys genomföras. För hanteringen av farligt gods har Habia Cable en utsedd säkerhetsrådgivare. För blandningsrum har en klassningsplan enligt sprängämnesinspektionens föreskrifter upprättats.

Transporter

I och med den ökade produktionen ökar transportbehovet av material, produkter och avfall från anläggningen. Idag uppgår antalet transporter till ca 45-50 lastbilar per vecka. Genom att öka inköpta mängder per gång samt att fylla utgående transporter bättre, bedöms antalet transporter inledningsvis vara konstant. En övre nivå för antalet transporter vid fullt utbyggd produktion bedöms vara ca 250 per vecka. Lastning och lossning sker under dagtid vardagar. Habia Cables läge med närhet till RV 292 innebär att störningen pga. på ökat antal transporter bedöms bli liten.

Hushållning med naturresurser

Produktionsförändringen medför att mängden PTFE-pulver och nafta kommer att öka. Habia Cable undersöker för närvarande möjligheterna att återvinna det PTFE-spill som uppkommer i produktionen.

Elförbrukningen under år 1999 uppgick till ca 4 650 MWh. För år 2000 beräknas elförbrukningen öka med ca 15 % årligen beroende på den ökade produktionen. Vid fullt utbyggd produktion bedöms elförbrukningen öka till i storleksordningen 7 000 MWh per år.

Det vatten som används i produktionen utgörs av kommunalt färskvatten. Idag är den årliga förbrukningen ca 5 500 m³/år. En ökad produktion kan komma att öka behovet av främst kylvatten. I vilken utsträckning är dock svårt att bedöma i dagsläget.

Förbränningsväxlaren bedöms under större delen av drifttiden kunna gå utan tillsatsbränsle. Under helger och stillestånd kommer dock viss varmhållning att krävas. Tillsatsbränsle föreslås bli gasol som kommer att lagras i tank i anslutning till reningsanläggningen. För varmhållning under helgerna beräknas ca 30 kg gasol gå åt per helg. Anläggningen kommer att dimensioneras för en maximal användning av 120 kg gasol per dygn. Den årliga användningen är i dagsläget omöjlig att uppskatta då den i hög grad beror på vilka VOC-koncentrationer som uppnås i inkommande gasström.

Riskbedömning

Risker förknippade med den beskrivna produktionsförändringen utgörs främst av risk för brand och olyckor i samband med transporter.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

20 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

I dag lagras som mest 6 fat nafta á 200 l inom området. Den ökade produktionen innebär att de lagrade mängderna inom ett år kommer att öka till ca 2 m³. Ett nytt lager- och blandningsrum byggs i anslutning till extruderingen vilket ger en rationellare hantering. En klassningsplan enligt sprängämnesinspektionen har upprättats. Genom att hanteringen förändras så att pumpning kan ske från lagerrum till blandningsrum, minskar sannolikheten för spill vid hanteringen. Vid den fortsatta produktionsökningen måste sannolikt hanteringen förändras vilket på sikt kan innebära att någon sorts tank för nafta installeras. Innan en sådan förändring genomförs bör en riskanalys genomföras. I dagsläget finns inga konkreta planer på att gå ifrån hantering av nafta i fat.

Olyckor i samband med transport

Produktionsökningen medför viss ökning av antalet transporter till och från Habia Cable. Sannolikheten för att en olycka skall inträffa ökar något då antalet transporter ökar. Konsekvensen av en olycka är dock oförändrad.

Sammanfattning - miljökonsekvenser och tillåtlighet

Emissioner till luft kommer att öka genom den utökade produktionen. I vilken omfattning beror på tillgänglighet och reduktionsgrad på den nya reningsanläggningen. Vald teknik för VOC reduktion är den bästa som finns på marknaden. De spridningsberäkningar som utförts tyder på att luktröskelnivåerna för nafta och isopropanol innehålls. Genom att en utredning av möjliga diffusa källor utreds och en åtgärdsplan tas fram kan andra möjliga luktkällor lokaliseras och åtgärdas.

Genom Habia Cables åtaganden och i övrigt vad som framgår av ansökan och miljökonsekvensbeskrivning anser Habia Cable att miljöbalkens hänsynsregler är uppfyllda och att den ansökta produktionsökningen uppfyller miljöbalkens tillåtlighetsregler.

SAMRÅD

Vid det tidiga och det utökade samrådet har bl.a. följande framkommit.

Boende kring anläggningen har anfört att det förekommer störande lukt från verksamheten, varför följande frågeställningar har framförts.

- Hur påverkar exempelvis odlingar av grönsaker i fabriken närhet av utsläppen av nafta?
- Hur farlig är naftan för oss som bor nära - risker för bestående skador?
- Vilka möjligheter finns att öka reningsgraden ytterligare?

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

21 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

- Går det att montera en högre skorsten och på det sättet sänka halterna i omgivningen?

Boende kring anläggningen har i särskild skrivelse hemställt att Länsstyrelsen ska ge Habia Cable stränga och provisoriska villkor för utsläpp till luft. Vidare framförs att Habia Cable, under en provotid, bör låta utreda vilka utsläpp som uppstår och samt hur dessa upplevs av omgivningen. Framkommer det att boendemiljön försämras anser de boende att Habia Cable bör åläggas ytterligare rening eller reduktion av verksamheten.

YTTRANDEN

Bygg- och miljönämnden i Tierp har i yttrande framfört bl.a. följande.

Utsläpp till luft

Bygg- och miljökontoret har i samband med ändring av detaljplan och bygglovsansökan påpekat att enligt ”Bättre plats för arbete” bör ett skyddsavstånd på 200 meter tillämpas vid utsläpp av upp till 10 ton lösningsmedel per år. Enligt ansökan så kommer utsläppspunkten från reningsanläggningen att befinna sig cirka 110 meter från närmaste bostäder. Den tekniska utformningen av utsläppspunkten för industribensin bör därför utformas så att miljöbelastningen inte ökar för de närboende. Med utgångspunkt från detta så bör:

- Alla diffusa utsläpp anslutas till förbränningsväxlaren.
- Katalysatorns funktion förbättras avsevärt jämfört med resultaten för år 2000 alternativt så ansluts även den äldre delen av PTFE till förbränningsväxlaren. Förbränningsväxlaren kompletteras med en puff-cleaner.
- Som provisoriskt gränsvärde för utsläpp från reningsanläggningarna bör gälla 4 ton VOC per år.
- Bolaget bör installera aktivtkoladsorbenter i anslutning till coronastationerna så snart som möjligt.

Nämnden anser att det är tillfredställande om förtenningslinjerna ansluts till förbränningsväxlaren senast den 31 december 2001 enligt bolagets åtagande.

Nämnden har inget att invända mot övriga yrkanden avseende utsläpp till luft samt åtagna skyddsåtgärder.

Utsläpp till vatten

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

22 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Bolaget yrkar på att utsläpp från försilvringsanläggningen skall som rikvärde hålla högst 0,4 mg/l cyanid; 0,4 mg/l koppar och 0,1 mg/l silver. Bygg- och miljökontoret har 1999-12-27 fastställt dessa riktvärden och finner inte någon anledning till att ändra dessa.

Kemikalier

Bolaget bör verka för att även ersätta de färger och kemikalier som innehåller bly.

Igångsättningsmedgivande

Nämnden anser att igångsättningsmedgivande kan meddelas.

Arbets- och miljömedicin, Akademiska sjukhuset Uppsala, har i yttrande framfört följande.

Kompletteringarna från Habia Cable innehåller tillfredställande förtydliganden enligt önskemål i tidigare yttrande från Arbets- och miljömedicin. Bolagets förslag om en provotid om 2 år för att utvärdera reningsanläggningen och inventering av diffusa emissionskällor samt den föreslagna hanteringen av luftstörningar i omgivningen är acceptabel ur miljömedicins synpunkt.

Ur miljömedicins synpunkt finns inget att erinra mot det ansökta igångsättningsmedgivandet.

BOLAGETS BEMÖTANDEN AV UPPGIFTER

Habia Cable bemöter Bygg- och miljönämndens yttrande enligt följande.

Nämnden föreslår att alla diffusa utsläpp skall anslutas till den keramiska bädden. Habia Cables avsikt är att under provotiden utreda de diffusa utsläppen och i samråd med tillsynsmyndigheten prioriterar och tar fram ett handlingsprogram.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd utgör anläggning för tillverkning av elektrisk tråd eller kabel, SNI-kod 31.3-01, tillståndspliktig verksamhet, som prövas av länsstyrelsen (prövningsnivå B). Likaså utgör elektrolytisk ytbehandlingsverksamhet, -y1, och verksamhet med förbrukning av mer än 10 ton men högst 500 ton organiska lösningsmedel per år, -o2, tillståndspliktiga verksamheter, som prövas av länsstyrelsen (prövningsnivå B).

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

23 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Lokaliseringen

Enligt 2 kap 4 § första stycket miljöbalken skall för verksamheten väljas en plats som är lämplig bl.a. med hänsyn till miljöbalkens mål.

Tillstånd enligt miljöskyddslagen finns för befintlig verksamhet på denna plats. Ansökan avser tillstånd till en utbyggnad av befintlig verksamhet. Då ansökan och miljökonsekvensbeskrivning behandlar en produktionsökning i befintlig verksamhet har någon alternativ lokalisering ej undersökts. Länsstyrelsen anser att den föreslagna lokaliseringen, med de skyddsåtgärder, den hushållning med råvaror och energi samt det produktval som Habia föreslagit, uppnår ändamålet med verksamheten med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Miljö kvalitetsnormer

Tillstånd får enligt 16 kap 5 § miljöbalken inte meddelas för en ny verksamhet som medverkar till att en miljö kvalitetsnorm överskrids.

Verksamheten medverkar ej till att en miljö kvalitetsnorm överskrids.

Planförhållanden

Enligt 16 kap 4 § miljöbalken får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Den verksamhet som avses i tillståndet strider inte mot gällande detaljplan eller områdesbestämmelser.

Skada eller olägenhet av väsentlig betydelse

Verksamheten bedöms ej medföra skada eller olägenhet av väsentlig betydelse.

Motivering av villkor

Förvaring av kemiska produkter och avfall

Vid verksamheten hanteras en stor mängd olika kemiska produkter som kan förorena mark och vatten. För att förhindra utsläpp till omgivningen är det motiverat att ställa krav på invallningar, låsbara utrymmen och märkning av produkter och avfall.

Buller

Med tanke på närheten till bostäder är det motiverat att i särskilt villkor fastställa begränsningsvärden för buller från verksamheten. Naturvårdsverkets riktvärden för externt buller bör gälla. Länsstyrelsen jämställer dock lördagar med söndagar. Detta för att även lördag är ledig dag för de allra flesta. (Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer är lördagar att betrakta som vardagar vilket ger högre riktvärden för buller.)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

24 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Vatten

Utsläpp till vatten sker i form av skölvatten från försilvringsanläggningen samt kylvatten. Länsstyrelsen anser att de hittills gällande riktvärdena för försilvringsanläggningen kan fortsätta att gälla. Dock bör de kompletteras med riktvärden för pH och volym vatten som får släppas ut. Bolaget uppger att mängden vatten som släpps ut uppgår till ca 85 m³ per år. Riktvärdet sätts därför till 100 m³ per år.

Kylvatten släpps ut till dagvattennätet. Bolaget kan inte ange hur mycket vatten och föroreningar som släpps ut. Under ärendets gång har Länsstyrelsen konstaterat att den kemikalie som avses användas innehåller bl.a. fosfor och zink.

Eftersom mängden och slaget av eventuella kemiska produkter och föroreningar i utsläppt kylvatten ej är redovisat får den frågan utredas under en provotid. Vid val av kemiska produkt skall 2 kap 6 § miljöbalken följas.

Luft

De åtgärder som bolaget åtagit sig att vidta för att minimera utsläppen till omgivningen bedöms i stort (se nedan) vara tillräckliga för att uppfylla miljöbalkens tillåtlighetsregler. Kravet om bästa möjliga teknik bedöms vara uppfyllt. Redovisade emissioner till luft visar att det kan bli fråga om en marginell ökning av utsläppen till luft avseende nafta jämfört med den idag tillståndsgivna. Om alla naftautsläpp leds till förbränningsväxlaren och om leverantörens uppgifter om möjliga reningsgrader är riktiga kan det till och med bli fråga om minskade utsläpp.

Boende har uppgivit att det förekommer lukt från verksamheten. Sökanden har hittills inte kunna lokalisera orsaken. Omfattningen av störningarna är också osäker. Habia Cable föreslår att frågan ska utredas under en provotid vilket Länsstyrelsen bedömer är rimligt. Då bör luktstörningarnas frekvens, omfattning och karaktär utredas liksom möjliga åtgärder för att förebygga luktstörningarna. En möjlig åtgärd för att minska risken för lukt, vilken bör beaktas i utredningen, är att bygga en högre skorsten. I utredningen bör alla diffusa emissionskällor inventeras.

Habia Cable anser, med hänvisning till det rådande försämrade marknadsläget, att det inte skall bestämmas någon tidpunkt när de tidigare tillståndsgivna PTFE-ugnarna skall vara anslutna till den nya luftreningsanläggningen. Konsekvensen av detta blir att den gamla katalysatorn kommer att kunna användas under en icke tidsbegränsad tid. Habia Cable har dock sagt att i takt med en förväntad ökad efterfrågan på Habia Cables produkter, och de då nödvändiga om- och

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

25 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

utbyggnaderna, kommer även de gamla ugnarna att anslutas till förbränningsväxlaren.

Med hänvisning till de luktproblem som förekommer i omgivningen och katalysatorns driftserfarenheter, accepterar inte Länsstyrelsen att anslutningen av de gamla PTFE-ugnarna till den nya luftreningsanläggningen onödigtvis fördröjs. En anslutning bör ske så snart som möjligt. Länsstyrelsen gör bedömningen att en anslutning skall genomföras när de utsläppta mängderna nafta, efter rening, är på en sådan nivå att utsläppsmängden den närmaste 12-månadersperioden kan förutses överskrida 4 ton. Detta regleras i ett särskilt villkor.

Med tanke på de luktproblem som kan förekomma i omgivningen och närheten till bostäder, bedöms det vara nödvändigt att under prövotiden begränsa naftautsläppen både genom gräns- och riktvärden. Habia Cable planerar att successivt bygga ut produktionen så att naftaförbrukningen inom en tioårsperiod kommer att öka till 150 ton per år. För närvarande är förbrukningen ca 3,5 – 4 ton per månad. Habia Cable har muntligen uppgivit att om efterfrågan ökar kan förbrukningen snabbt öka. I praktiken är det dock inte sannolikt att en årsförbrukning på 150 ton uppnås inom den föreslagna prövotiden. Med utgångspunkt från den förväntade förbrukningen av nafta, och reningsutrustningens effektivitet, anser Länsstyrelsen att utsläppen av nafta till luft under prövotiden kan begränsas till 4 ton per år som riktvärde. Som gränsvärde sätts 6 ton per år.

Utsläppen av isopropanol kommer att minska jämfört med det som idag är tillståndsgivet eftersom utsläppen kommer att renas i förbränningsväxlaren.

Sammanfattande bedömning

Tillsynsmyndigheten har konstaterat att Habia Cable redan har byggt ut och tagit i drift väsentliga delar av de anläggningar och den verksamhet som denna tillståndsansökan omfattar. Yrkandet om igångsättningsmedgivande har ingen aktualitet eftersom åtgärderna redan är vidtagna. Därför skall yrkandet om delbeslut enligt 22 kap 26 § miljöbalken inte föranleda någon vidare åtgärd.

Genom att inte invänta tillstånd har Habia Cable visat att man antingen inte drar sig för att medvetet överträda miljöbalkens regler, eller att bolaget inte har tillräckliga kunskaper för att förstå vad som gäller enligt miljöbalken. Länsstyrelsen konstaterar att tillsynsmyndigheten i denna fråga har anmält misstänkt lagöverträdelse till Åklagarkammaren vilken har att ta ställning i ansvarsfrågan.

För att kunna erhålla tillstånd enligt miljöbalken krävs bl.a. att man uppfyller kunskapskravet vilket, med tanke på vad som sägs ovan, kan ifrågasättas i detta

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

26 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

fall. Å andra sidan har bolaget visat goda kunskaper och god vilja att minimera miljöstörningarna till omgivningen genom att vidta långtgående miljöskyddsåtgärder. Länsstyrelsen gör därför den samlade bedömningen att Habia Cable genom sin ansökan och miljökonsekvensbeskrivning visat att man har den kunskap, vidtar de skyddsåtgärder, samt iakttar de begränsningar och vidtar de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra och motverka, de skador och olägenheter som verksamheten kan orsaka på människors hälsa och miljön.

Habia Cable har genom sin ansökan och miljökonsekvensbeskrivning visat vilka effekter den ändrade verksamheten har på hushållningen med material, råvaror och energi.

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att, om föreskrivna villkor iakttas, verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken samt med en från allmän synpunkt sett lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande kommunala översiktplanen. Tillstånd skall därför lämnas för verksamheten.

Länsstyrelsen anser att detta beslut kan gälla med omedelbar verkan, även om det överklagas, då några invändningar mot verksamhetens bedrivande inte framkommit i ärendet.

Kontroll

I förordning om verksamhetsutövares egenkontroll finns specificerade krav om

- dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret,
- rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick,
- fortlöpande och systematisk undersökning och bedömning av riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt, samt
- förteckning över de kemiska produkter samt biotekniska organismer som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt.

Tillsynsmyndigheten kan med stöd av 24 kap. 19 § tredje stycket miljöbalken begära in förslag till kontrollprogram.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Stockholms Tingsrätt, miljödomstolen, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

27 (27)

2001-06-14

Dnr: 2410-2045-01

Beslut i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagits länsassessor Roger Gustafsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ulf Lindblom, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöhandläggare Björn Pettersson, miljö- och fiskeenheten.

Roger Gustafsson

Ulf Lindblom